

بررسی میزان آنتی ژن اختصاصی پروستات در مردان سالم ۴۰ تا ۸۰ ساله شهر بیرجند

دکتر اصغر حبیبی^۱ - دکتر محمد نجفی سمنانی^۲

چکیده

زمینه و هدف: سرطان پروستات یکی از شایعترین انواع سرطان و دومین علت مرگ ناشی از سرطان در مردان آمریکایی است و شیوع آن رابطه مستقیمی با افزایش سن دارد. مطالعه حاضر با هدف تعیین سطح آنتی ژن اختصاصی پروستات (PSA) در مردان سالم جامعه بیرجند در محدوده سنی ۴۰ تا ۸۰ سال انجام شد.

روش تحقیق: در این مطالعه آینده‌نگر، از میان ۶۲۸ نفر از مردان سالم جامعه بیرجند که علائم سرطان پروستات نداشتند، به طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای به مدت ۲ سال (از خرداد ۱۳۸۲ تا تیر ۱۳۸۴) از مناطق مختلف شهر بیرجند ۲۰۰ نفر انتخاب شدند و پس از این که معیارهای ورود به مطالعه در آنها مورد تایید قرار گرفت، سطح PSA خون این افراد تعیین گردید و میانگین آن در چهار گروه سنی ۴۹-۴۰، ۵۹-۵۰، ۶۹-۶۰، ۷۹-۷۰ سال محاسبه گردید. جهت تعیین سالم‌بودن این افراد از نظر بیماریهای پروستات، آزمایش U/A (Urinalysis) انجام شد و افراد، تحت Digital Rectal Examination (DRE) و سونوگرافی پروستات قرار گرفتند. به منظور تعیین اختلاف میانگین بین گروهها از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه و جهت تعیین PSA از کیت‌های PSA Assay و Tandem-R استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین PSA در گروه ۴۹-۴۰ سال 0.6 ± 0.4 ، ۵۹-۵۰ سال، 0.8 ± 0.55 ، ۶۹-۶۰ سال، 1.0 ± 0.9 و ۷۹-۷۰ سال 1.4 ± 0.57 بود. بین میانگین سطح PSA در چهار گروه سنی مورد مطالعه اختلاف معنی‌داری وجود داشت ($\alpha=0.05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه می‌توان اذعان داشت که سطح PSA در افراد سالم با بالا رفتن سن، افزایش می‌یابد و با توجه به محدوده طبیعی آن در هر سنی، می‌توان از آن به عنوان عاملی جهت غربالگری سرطان پروستات استفاده کرد؛ به طور مثال برای یک فرد سالم ۶۰ ساله تقریباً PSA سالانه ۳۲٪ ($0.04 \text{ ng/mL per year}$) افزایش می‌یابد؛ همچنین حجم پروستات با سن بیمار رابطه مستقیمی دارد؛ در حالی که دانسیته PSA ارتباط ضعیفی با سن بیمار دارد.

واژه‌های کلیدی: آنتی ژن اختصاصی پروستات (PSA)؛ معاینه انگشتی رکتال (DRE)؛ آنالیز ادرار (U/A)؛ بیرجند

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (دوره ۱۵؛ شماره ۱؛ بهار سال ۱۳۸۷)

دریافت: ۱۳۸۶/۲/۱۰ اصلاح نهایی: ۱۳۸۶/۱۱/۱۵ پذیرش: ۱۳۸۶/۱۱/۲۳

^۱ نویسنده مسؤول؛ استادیار گروه آموزشی ارولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

آدرس: بیرجند- بیمارستان امام رضا (ع)- بخش ارولوژی

تلفن: ۰۵۶۱-۴۴۳۰۰۱۹ پست الکترونیکی: asgharhabibi@yahoo.com

^۲ استادیار گروه آموزشی ارولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند